

d r a m a t u r g i e

ion BĂLAN

cu rromii prin istorie

ION BĂLAN

CU RROMII PRIN ISTORIE

Editura Virtual

2011

ISBN (e): 978-606-599-880-3

Avertisment

Acest volum digital este prevăzut cu sisteme de siguranță anti-piratare. Multiplicarea textului sub orice formă este sancționată conform legilor penale în vigoare.

Cuprins

PERSONAJE	2
TABLOUL I.....	4
TABLOUL II	12
TABLOUL III.....	14
TABLOUL IV.....	19
TABLOUL V	22
TABLOUL VI.....	26
TABLOUL VII	29
TABLOUL VIII.....	32
TABLOUL IX.....	34
TABLOUL X	37
TABLOUL XI.....	40
TABLOUL XII	42
TABLOUL XIII.....	44
TABLOUL XIV.....	45
TABLOUL XV	46
TABLOUL XVI.....	49
TABLOUL XVII	52
TABLOUL XVIII.....	53
Scenă cu Bulibașa înaintea spectacolului	56

Loc unic de joc. Un panou în planul doi cu un “castel” în stil rrom?! Ușa unui cort. Focul tradițional. “Masa Înțeleptului”.

Școala - clasa -, mesele și scaunele fac parte din “Masa Înțeleptului”, care se face și se desface rapid la vedere, sau pe o scurtă cortină de lumină. Clasa poate fi “mobilată” rapid cu eșarfe din ștangă, pictate cu ferestre, figuri de poeți, scriitori, domnitori, hărți ?!

O parte din scene pot fi însoțite (susținute) de proiecții adecvate, pe un ecran special.

Fond muzical adecvat, din melodiile consacrate ale etniei.

Acțiunile Bulibașei pot fi “acompaniate” de o melodie de fond personalizată?! Poate fi melodia *Parol! Parol!*

Spectacolul este: istorie, obiceiuri, tradiții, viața tumultuoasă a unei etnii cu mari disponibilități pentru mișcare, muzică, dans. Înseamnă trecut, prezent și mari speranțe pentru viitor.

Notă: Pentru a nu aglomera textul cu cifre, statistici etc., în holul Teatrului sau Casei de Cultură poate fi organizată o expoziție cu panouri care să prezinte programe naționale, guvernamentale ale U.E. privind etnia rromă.

De asemenea, statisticile cu rromii școlarizați, licențiați și demnitari.

Cifre pentru școlarizare rezervate rromilor la toate nivelurile de învățământ.

Expoziția mai poate cuprinde date despre activitatea culturală a rromilor: case de cultură, ansambluri, concursuri și festivaluri consacrate sau în derulare.

De asemenea, se poate organiza un sector cu lucrări de pictură ale elevilor rromi, precum și un sector bine reprezentat al portului rromilor.

Exponatele, panourile, în afară de grafică, pot fi însoțite de fotografii, proiecții video.

Expoziția, în ansamblul ei, poate fi comentată - explicată de o persoană, sau expus totul acustic pe un fond muzical adecvat.

PERSONAJE

Bulibașa Stănescu, liderul local

Elvira, soția lui Bulibașa

Parlamentarul

Căpitanul de poliție

Grațiela Toboșaru, profesoară de istorie

Eliza Ionescu, profesoară de limba română

Adela Anton, profesoară de religie, dirigintă

Marcel Toboșaru, inspector școlar pentru rromi

Călin Toboșaru, polițist

Ghiocel, nepotul Bulibașei

Ursarii

Dansatoarele (6 fete)

Dansatorii (2-4 bărbați)

Elevii, 10-12 (dintre dansatoare și dansatori)

NOTĂ:

- Multe roluri pot fi jucate de mai mulți actori, colaboratori.

- Elevii, de dansatoare, dansatori

- Rolul lui Ghiocel poate fi jucat de Călin și invers

- Rolurile celor doi Ursari pot fi jucate de către Ghiocel, Marcel, Parlamentar

- Rolurile rromilor de la sfatul cu Bulibașa (2, 3, 4, 5?) pot fi jucate de către Ghiocel, Călin, Marcel, Căpitanul, Parlamentarul

- Rolurile femeilor de la sfatul cu Elvira pot fi jucate de “corpul profesoral” și dintre unele dansatoare

- Desigur, totul depinde de disponibilitățile scenice ale actorilor și a celor invitați la colaborare.

- Conducerea Școlii “Anton Pann” din Brăila este dispusă să participe cu clasa rromi și clasa mixtă rromi-români în spectacol.

- De asemenea componenți ai grupului de dansatori rromi și coregraful (rrom) din Brăila sunt dispuși să participe în spectacol.

- De asemenea, membrii (femei, bărbați rromi) sunt dispuși să participe la spectacol ca figuranți sau interpreți, ghicitoare etc.

- Mai pot fi invitați pentru “concertul festiv” din final, cântăreți și dansatori consacrați?!

“Geneza”? Proiecție și trecere actori prin scenă: viața rromilor în mișcare “istorică”; o populație colorată, pe jos, în căruțe, călare etc., care vin în Europa - România cântând, dansând pe un fond muzical adecvat.

TABLOUL I

Fața cortului

Elvira iese din cort îmbrăcată elegant (ținută rromă). Are în mână un coș cu trandafiri. Începe să cânte “Mama mea e florăreasă”, și dansează grațios folosind și coșul (?!). În planul doi Bulibașa. Este observat de către Elvira, care se oprește din dans.

Elvira (face o plecăciune): Frumosule, un trandafir, floarea seducției și a dragostei, pentru prințesa ta! (îi întinde un trandafir)

Bulibașa (ia trandafirul și-l miroase cu încântare): Dragostea?! Unul dintre marile mistere ale vieții! Frumoasă florăreasă, îți iau tot coșul pentru prințesa mea care a fost aleasă Mis Piranda! În păr, alături de trandafirul galben, i-am pus unul roșu. (îi pune trandafirul roșu lângă cel galben din părul Elvirei).

Elvira: Frumosule, ai uitat să mă inviți la dans. (se reia melodia “Mama mea e florăreasă”. Bulibașa o invită la dans. Fac pași eleganți, “joacă” și coșul?!)

Elvira (ia un alt coș cu flori): Frumosule, mă duc cu florile la piață. Te invit la hora florăreselor... (se îndreaptă către ieșire în pași de dans)

Bulibașa: Vin, frumoasă florăreasă! (Elvira iese. Bulibașa începe să cânte melodia “Parol! Parol!” interpretată de către Gh. Dinică; către sală): Doamne, câți ani aveam? Câți ani au trecut? Câți ani avea Mis Piranda mea?... În dans și cântec neamul nostru își pune toate stările sufletești. (reia melodia “Parol! Parol!”)

Cortină de lumină

Clasa, început de an școlar

Intră în clasă profesoarele Anton, GrațIELA, Eliza și parlamentarul Nicolae

Anton: Bună ziua!

Clasa: Bună ziua... (clasă mixtă, români, rromi, fete și băieți, se ridică în picioare)

Anton: Luați loc. (elevii se așează) Să facem cunoștință: domnișoara Eliza Ionescu. (aplauze) Domnișoara profesoară GrațIELA Tobașaru va preda istoria românilor, dar și a rromilor (animație, aplauze). Domnul Nicolae, absolvent al școlii noastre, deputat în Parlamentul României. (aplauze) A dorit să vă salute la început de an școlar.

Parlamentarul: Dragii mei, aici, în această clasă, în banca de lângă geam, (animație) am învățat și terminat școala generală. (animație)

Un elev: Deci și eu, din această bancă am să devin parlamentar! (animație)

Parlamentarul: Sigur, vă doresc să ajungeți toată clasa în Parlament. (râsete, aplauze) Români, rromi veți învăța împreună în drumul spre Parlament. (animație) Vă doresc multă armonie, solidaritate colegială și la bune și la rele. (animație) Mulți dintre voi trăiți în acest cartier, vă cunoașteți, vă jucați împreună, sunteți prieteni, (se așează în banca în care a stat cândva) Astăzi începeți o nouă viață, viața de elev, care este poate cea mai frumoasă și interesantă perioadă a adolescenței. Copii, cartea înseamnă cultură, civilizație. Înseamnă să cunoașteți lumea. Înseamnă să visezi, să ai speranțe, idealuri. Înseamnă să fiți egali cu toți și cu toate cele care vă înconjoară. Altfel nu veți putea călători prin viață, decât ca niște anonimi, ca simple bagaje umane. Deci, să nu uitați: "Ai carte, ai parte!" a spus un mare dascăl... (clasa, în picioare, aplaudă)

Anton: Vă mulțumim și vă mai așteptăm... (animație) Mâine vă comunic programul primului trimestru. (vor să iasă)

Un elev rrom: Domnule deputat, eu mâine nu pot să vin la școală...

Parlamentarul (curios): De ce?

Elevul: Păi, cum să zic, mâine mă logodesc... (animație, râsete)

Parlamentarul: Câți ani ai?

Elevul: Treisprezece...

Parlamentarul: Nu-i prea devreme să te logodești? Te întreb pentru că nici eu n-am înțeles de ce vroiau părinții să mă logodească la 14 ani. M-a salvat internatul, apoi facultatea. N-am mai avut timp de însurătoare. (animație)

Elevul: Părinții au stabilit după legea țigănească... (animație)

Parlamentarul: Desigur, hotărârea nu-ți aparține. Tradiția, obiceiurile ancestrale ale neamului nostru... Dar obiceiurile se mai schimbă. Oricum, îți doresc ca mâine să fie o zi fericită pentru noul vostru drum în viață. (animație, aplauze) Te sfătuiesc să nu abandonezi școala.

Un elev român: O să-i luăm un cadou, și-i vom cânta mulți ani trăiască! Și dorim... un cort de piatră... (râsete, animație; sună clopoțelul)

Parlamentarul: Vă doresc sănătate și mult succes la învățătură! (aplauze)

Cortină de lumină

Se demontează urgent “Clasa” și se montează “Masa Înțeleptului”
Fața cortului. La “Masa Înțeleptului” Elvira, Grațielă, Eliza și Bulibașa

Eliza: De ce-i spune “Masa Înțeleptului”?

Bulibașa: Aici se întâlnea bunicu’, marele geambaș, cu gagii șatrei. Aici, la această masă, s-au discutat și luat cele mai importante hotărâri pentru comunitatea rromilor din zonă.

Eliza: Comunitatea rromilor, a țiganilor!?

Bulibașa: Da, comunitatea rromilor, a țiganilor! Poate acest lucru ne deosebește de rromii de prin toată lumea. Țigan nu-i un nume de ocară. El poate ne individualizează pe cei din România și din alte zone. (către Grațielă) Așa că tu ești o țigancă frumoasă și cu carte! (râsete)

Elvira: Întotdeauna, ca și acum, în mijlocul mesei se află o tabacheră de argint, cu tutun din cel mai fin. Gagiii răsuceau câte-o țigară cu foință adusă de la Paris. Bunicu’, marele geambaș, Înțeleptu’, înalt, cu mustață răsucită și doi ochi de vultur care te sfredeleau. O voce gravă, respectată de toată comunitatea rromilor și nu numai.

Bulibașa: Marele geambaș călărea armăsarii ca nimeni altul. Autodidact, discuta cu oricine literatură, istorie, filozofie. Îi plăcea teatrul. Așa a apărut și “Masa Înțeleptului”.

Elvira: A lăsat o bibliotecă cu multe, multe unicate, cum spunea el.

Bulibașa: Scria poezie. A făcut multe adnotări despre tradițiile și obiceiurile rromilor.

Grațielă: Bunicule, nu te-ai gândit să le publici?

Bulibașa: Crezi că ar interesa pe cineva?

Elvira: De ce, Boierule, dai și tu autografe! Și primu’ mie... (râsete)

Eliza: Mă ofer să fiu redactor de carte!

Grațielă: Bravo Eliza! Te ajut și eu, și Marcel...

Eliza: Bunicul să scrie o prefață despre Marele Geambaș, iau eu un cuvânt înainte despre “Masa Înțeleptului”!

Grațielă: Eliza, la treabă...

Eliza: Vreau manuscrisele și să... răsfoiesc puțin biblioteca...

Bulibașa: Nevastă, nu scap, să-i dai domnișoarei Eliza mapele cu manuscrisele, și să vadă biblioteca. Aviz! Orice împrumut de carte îl aprob personal. (râsete)

Eliza: Manuscrisele le returnez înainte de Apocalipsă...

Bulibașa (se amuză): Așa, așa, înainte de sfârșitul lumii. (râsete) Clarvăzători și alți șarlatani propovăduiesc de secole sfârșitul lumii: profeția Nostradamus, profeția Maya, profeția Tibetană. Sigur, tot ce are viață, are și un sfârșit. Dar de ce viața nu s-ar transforma în altă viață? Dar până atunci să ne ocupăm de cele lumești, de astăzi și de mâine...

Elvira: Amin! (râsete)

Grațierea (se uită la ceas): S-a făcut târziu, noi am plecat la școală.

Eliza: Am să revin pentru manuscrise și bibliotecă. (ies)

Cortină de lumină

În planul doi dansatoarele, în fața cortului, se pregătesc de repetiție. Bulibașa, la “Masa Înțeleptului”, citește presa și se uită din când în când la ceas

Elvira: Astăzi, fiecare învață cum se dansează coșul cu flori. (ia un coș cu flori) Am să vă arăt eu. Muzica! (se dansează pe melodia lui Marcel Budală “Hora florăreselor”. Elvira dansează cu grație, în admirația fetelor). Cine începe?

O fată țigancă: Eu. (ia un coș cu flori și începe să danseze; o oprește Elvira)

Elvira: Coșu’ cu flori nu se ține ca pe o sacoșă cu cartofi! Coșu’ dansează și el odată cu tine. Da? Cine urmează?

O fată româncă: Eu. (ia coșul cu flori)

Elvira: Muzica! (eleva dansează cam stângaci, Elvira o oprește de mai multe ori) Stop! Fetițo, nu se dansează doar cu picioarele, ci și cu sufletu’, cu tot corpul’. Dar pentru asta, nu te supăra, trebuie să ai în tine sânge de țigan,

Fata (ușor ofensată): Am în sânge folclorul românesc! Am să torn peste el și puțin sânge țigănesc dacă trebuie... (râsete)

Bulibașa (care citește presa la “Masa Înțeleptului”): Bravo!, Așa, sârba-n căruță, atunci să te văd nevastă! (râsete)

Elvira: Pauză... (fetele se retrag în cort) Boierule, te uiți mereu la ceas, pe cine aștepți?

Bulibașa: Diavolul Alb...

Elvira: Bine că nu-i moartea. De Diavolu’ Alb scăpăm repede. Ori vine Sticletele?

Bulibașa: Protocolul, fă nevastă! Pune de-o cafea și un rom mare la rece (Elvira intră în cort; intră Căpitanul de poliție)

Căpitanul: Am onoarea, Boierule!

Bulibașa: Să trăiți, dom’le Căpitan! Luați loc.

Căpitanul: Boierule, ai în spate un adevărat castel, și dumneata stai în cort, focul aprins, și cu căruța gata de plecare?!

Bulibașa: Căpitane, noi, rromii, suntem ca păsările cerului. Imnul internațional al rromilor de pretutindeni începe cu vorbele “Umblăm, umblăm, umblăm...” D-le Căpitan, umblând secole, ne-am putut păstra limba, obiceiurile. Dar, din ele a început să mănânce școala, faimoasa și îndrăgita integrare. Vin alte vremuri și pentru țigani, Căpitane.

Căpitanul: Ce mai citești, Boierule?

Bulibașa (arată cartea): Îl recitesc pe Maltus... Unii oameni se nasc hoți, criminali. Așa a crezut și generalul Antonescu când ne-a trimis la Bug: țiganul se naște hoț, criminal.

Căpitanul: În aproape treizeci de ani de poliție, am dovezi că Maetus s-a înșelat: omenirea nu este programată, hoți și criminali prin naștere.

Bulibașa: Că veni vorba, domnule Căpitan, am o întrebare la care nu știu cum să răspund: cine și de la cine a învățat să fure? Noi de la români, când am sosit din India aici? Sau românii de la țigani? (râsete)

Elvira (intră cântând "La noi la Brăila, la tanti Elvira"); servește cafeaua și romul)

Căpitanul: Mulțumesc doamnă...

Bulibașa: Nu-i mai spune doamnă, o jignești. Coană Mare!

Căpitanul: Mulțumesc, Coană Mare!

Elvira: Cu plăcere domnule Sticlete! Pardon, dom' Căpitan... (râsete)

Căpitanul: Coană Mare, a mai văzut cineva un sticlete căpitan de poliție? (râsete; Elvira se retrage)
Boierule, am observat că mai tot timpul ai treabă cu biciul?

Bulibașa: Este o poveste, Căpitane: mai întâi pe mine să mă țină în frâu, să fiu drept, să nu fiu violent. Este bună autoritatea, dar trebuie să știi ce faci cu ea.

Căpitanul: Cu biciul în mână?!

Bulibașa: Țigani se uită cu mare respect la bici. Uneori biciul este mai rău decât judecata țigănească sau bulăul! (voci, râsete de fete; ies din cort dansatoarele însoțite de Elvira; în planul doi încep repetiția; intră un țigan de 40-50 de ani)

Ursarul: Bafto-delo!

Bulibașa: Bafto-delo Stânjenel! Ce-i cu tine pe-aici, tot cu ursu'?

Ursarul: Tot. Am autorizație specială. Am o dubă specială cu care mă deplasez...

Bulibașa: Fi-tu ce mai face?

Ursarul: Bine, sănătos tun... (în planul doi Elvira este tot mai atentă și agitată; bagă dansatoarele în cort)

Căpitanul: Pe mine mă scuzați, mai am unele treburi. Am onoarea! (iese)

Ursarul: Martinel al meu este civilizată: face plecăciuni, joacă. Martinele, vino la tata! (intră ursul; Bulibașa devine atent, agitat) Martinel, salută-l pe Bulibașa. (îl lovește ușor cu biciul; ursul face plecăciuni stângace)

Bulibașa: Bravo! Bravo! Auzi, Martinel nu-i cumva...

Ursarul: Da, Boierule, apa nu poate urca spre izvor... Cum soarele nu poate răsări de la apus...

Bulibașa (ia biciul în mână): Așa-i. Dar dacă fugi după un iepure fără armă, riști să te rătăcești în pădure...

Ursarul: Așa cum s-a rătăcit atâția ani, la bulău, fi-miu...

Bulibașa (răspicat): A fost judecat de Sobor pentru crimă și predat poliției după legea noastră!

Ursarul: Dar tu, Boierule, ai condus judecata și ai dat pedeapsa...

Bulibașa (ferm): Jurații au hotărât, eu doar am anunțat-o...

Ursarul: Dar puteai să te opui, așa cum te-am rugat...

Bulibașa (agită biciul): Nu puteam încălca legea!

Ursarul: Așa-i. Nu spui tu că vine o zi când plătim?

Bulibașa (ferm): N-am fost dator în viața mea... (Elvira devine din ce în ce mai agitată; fetele stau în cort)

Ursarul: Ba ești dator mie și lu' fi-miu! Martinel, mai salută-l o dată pe... (Martinel salută cu mișcări caraghioase, apoi își scoate casca de pe cap)

Bulibașa: Am înțeles, mă, că-i fi-tu... De ce ați venit?

Ursarul: Am venit să-ți jucăm ursu', și să te judecăm pentru... (Bulibașa vrea să se ridice) Nu, stai jos!

Bulibașa: Din câte îmi amintesc n-ați contestat hotărârea tribunalului?

Martinel: Am venit s-o contestăm acum. (îl amenință cu o sabie pe care o scoate de sub blană)

Ursarul: Boierule, să nu faci vreo mișcare necugetată.

Bulibașa: Cine se naște cu suflet de slugă nu poate fi niciodată stăpânul lui și, mai ales, responsabil de ce face. Te sfătuiesc să te predai!

Martinel: Să mă predau?! Am venit, te judecăm, te condamnăm și executăm sentința!

Bulibașa: Și după aceea?!

Martinel: Plecăm în străinătate și ne pierdem urma. În genunchi! (îl amenință cu sabia; intră Călin în ținută de polițist)

Călin: Ce se întâmplă aici?

Ursarul (scoate și el o sabie și-l amenință pe Călin): Uite și sticletele de familie?!

Martinel: În genunchi, Boierule!

Călin: Nu, bunicule! (cu o mișcare rapidă îi ia sabia Ursarului, îl pune în genunchi și sabia la gât)

Martinel (îi pune sabia la gât lui Bulibașa; către Călin): Aruncă sabia, altfel îi iau gâtu'! (în planul doi, Elvira vorbește la telefonul mobil)

Elvira: Alo, Sticletele? Aici Mis Piranda. Extremă urgență! Cum? Am înțeles. Terminat, Sticlete!! (intră în cort și iese cu dansatoarele, apoi "năvălesc" chiuind și dansând în scenă, lucru care creează surpriză ursarilor; fetele încep să danseze în jurul Ursarului, moment în care intră Căpitanul și-l dezarmează pe Ursar; dansatoarele se retrag cu mare gălăgie)

Căpitanul (intră doi mascați): Conduceți pe domnii, depuneți-i în arest, la răcoare! Săbiile rămân la mine. Beau o cafea, și vin... (mascații și ursarii ies în hohotele de răs ale dansatoarelor)

Ursarul (în drum spre ieșire): Sticleți nenorociți! Am să vă blestem toată familia.

Elvira: Da, da, o să ne luptăm în blesteme! O să vă blestem să cadă pușcăria pe voi! Niște căcăcioși, cum am pus mătura pe ei s-au predat! (râsete)

Bulibașa: Nevastă, două romuri duble!

Elvira: Vine! (iese)

Bulibașa: Căpitane, cum de ai...

Căpitanul: Bănuiala-i meseria mea. Știam că Stânjenele a evadat. Am ieșit, am chemat ajutoare. N-am vrut să ne murdărim mâinile cu doi derbedei. (râsete; intră Elvira și servește) Coană Mare, mulțumesc, telefonul a fost de aur!

Bulibașa: Telefonul?!

Căpitanul: Prin telefon am pus la cale ca dansatoarele să blocheze ursarii.

Bulibașa: Bravo nevastă!

Elvira: Înveți Diavolul să tragă cu pușca? (râsete) Parola: Sticlete, aici Mis Piranda, extremă urgență! (iese)

Bulibașa: Așa-i, nevastă, dacă România a mărit exportul de banane... (râsete) Tu, Căline, cum ai apărut?

Călin: Am venit să-mi iau la revedere, plec un timp cu o echipă prin Europa...

Căpitanul: Căline, încă o dată drum bun. Boierule, mâine la 10 întâlnire cu oficialii, protocolul...

Bulibașa (bea cu lăcomie romul): M-am convins încă o dată că uneori îi tare periculos să rămâi în viață după război. Ei cred că dacă un țigan omoară alt țigan, nu-i tot crimă. D-le Căpitan, întâmplarea cu ursarii nu face parte din protocol, dar îți mulțumesc. (prin scenă trec doi bărbați băuți care cântă din răspuțeri: "Să fie pace! Să fie pace în lume!"; și repetă până ies din scenă, fluturând o cârpă albă) "Să fie pace-n lume!" Chiar că au brodit-o bine. Poți pune biciul pe ei? (râsete; Căpitanul iese după ce-și dau mâna)

Bulibașa: Cum te-au primit colegii?

Călin: Normal...

Bulibașa: Cu ce te ocupi, dacă se poate spune...

Călin: Lucrez la biroul pentru stabilirea identității rromilor, pentru a-i pune în legalitate.

Bulibașa: Una din belelele noastre.

Călin: Fiind un anonim, nu poți beneficia de drepturile unui cetățean obișnuit: școală, asistență sanitară...

Bulibașa: În Europa ce faceți?

Călin: Să vedem la fața locului starea rromilor din România: multe arestări, expulzări în masă. Dar și multe fapte care nu trebuie trecute cu vederea: traficanți de carne vie, răpiri, crime. Cel puțin acestea sunt acuzațiile aduse rromilor.

Bulibașa: Doar rromii comit infracțiuni în Europa? Pușcăriile Europei sunt pline. Câți rromi se află în ele?!

Călin: Prin Europa se joacă, uneori, o comedie tragică: români care comit fapte spun că sunt rromi, ca să fie expulzați și nu arestați. Iar rromii declară că sunt români, pentru a nu fi expulzați.

Bulibașa: Într-adevăr, o mare comedie, dar tragică...

Călin: Vom vedea statutul celor arestați și uitați prin arest. Vom vizita taberele rromilor de la marginea marilor orașe.

Bulibașa: Și?

Călin: Pe cei nevinovați să-i scoatem din arest. Apoi consulatele să-și facă mai bine treaba, mai ales pentru șederea rromilor legal în Europa. O mare problemă sunt copiii, folosirea lor în cerșetorie, mai ales cea violentă.

Bulibașa: Dureros, dar asta-i realitatea. Noi nu numai copiii trebuie să-i educăm, ci mai întâi părinții! Nepoate, tu ești de etnie rromă, ești un țigan cu școală. Acum ești polițist român, care a depus jurământ pe Tricolor! Și, un sfat: nu te amesteca în politică, în mocirla asta rău mirositoare. Viața te poate urca rapid pe scara ierarhică, și poți coborî, dar atenție să nu te prăbușești!

Călin: Am înțeles. Promit solemn, bunicule!

Cortină de lumină

TABLOUL II

Clasa. Ora de religie. Anton și inspectorul școlar Marcel Toboșaru

Anton: Orele de religie le vom începe cu Tatăl Nostru. (elevii se ridică în picioare; profesoara spune Tatăl Nostru împreună cu elevii) Luați loc. Deci, ce-ați observat?

Un elev: Toți știm Tatăl Nostru, și colegii... rromii se închină la fel ca noi.

Anton: Colegii voștri rromii sunt tot ortodocși, ca și voi. În timp, comunitățile rrome au trăit, secole, pe lângă mănăstiri ortodoxe. Noi, rromii, l-am pierdut pe drumuri pe Buda și, de secole, ne închinăm lui Dumnezeu și Hristos.

Un elev rrom: Dar noi nu avem preoți, biserici în care să se facă slujbe în rromani. Eu o să mă fac preot.

Anton: Bravo!

Un elev: Când avem dirigenția spunem tot Tatăl Nostru?

Anton (ușor încurcată): Păi... spunem prima strofă din “Deșteaptă-te române” și “Umblăm, umblăm”, din imnul internațional al rromilor. (animație)

Un elev: Rromii au un imn?

Anton: Da. Și “Deșteaptă-te române” și imnul rromilor vorbesc despre o istorie crudă și nedreaptă. Ambele innuri sunt ca un strigăt de durere, de revoltă în istorie. Dar și de îndemnuri și de speranță! (aplauze) În orele următoare vom vorbi despre biserică, botez, icoană, Biblie, rugăciune.

Un elev: Și despre Diavol?

Anton: Desigur, și despre Diavol, lupta dintre el și Dumnezeu, lupta dintre bine și rău, pur și impur. Pentru toate acestea l-am invitat pe domnul inspector școlar Marcel Toboșaru, care ne va vorbi despre timp, spațiu, Dumnezeu la rromi.

Marcel Toboșaru: Copii, ca la toate neamurile, timpul și spațiul au diferite valori. Cheia de boltă a gândirii rrome despre spațiu și timp este credința în armonia Cosmosului și a prezentului continuu. Binele este Dumnezeu, o Dell De vell.

Un elev: Și răul?

Marcel Toboșaru: Răul este Diavolul, o Beng. Credința rromilor este că binele și răul sunt complementare, și asigură armonia lumii. (animație)

Un elev: Cum, Diavolul este egalul lui Dumnezeu?!

Marcel Toboșaru: Și Diavolul este creația lui Dumnezeu... De fapt este greșeala lui Dumnezeu. Dar Universul, în concepția rromă, pentru echilibrul lui are nevoie de dualism, de două forțe: Dumnezeu și Diavolul, pur și impur.

Un elev rrom: Eu, seara, înainte de culcare, mă rog și la Dumnezeu și la Diavol?!

- Marcel Toboșaru:** În credința rromilor, Diavolul este alb, despre care vorbește și Biblia. (animație)
- Da, alb și cam naiv, pe care un copil rrom inteligent îl păcălește de fiecare dată. (animație)
- Elevul rrom:** Deci, mă rog la Dumnezeu, îl păcălesc pe Diavol... și mă culc! (animație, râsete)
- Marcel Toboșaru:** Bravo! Așa să faceți...
- Anton:** Domnule profesor, în acest Univers despre care vorbiți, omul rrom ce loc, ce rol are?
- Marcel Toboșaru:** Bărbatul este capul familiei și al virtuților. El, și cu acordul lui, se iau cele mai importante hotărâri pentru familie.
- Anton:** Femeia rrom nu face parte din Univers?
- Marcel Toboșaru:** Femeia păstrează memoria comunității, cu tradiții și mai ales prin procreație. Așa se explică și faptul că rromii, în relația lor cu Dumnezeu, o venerază pe Fecioara Maria, simbolul procreației pure, fiind una dintre cele mai importante sărbători în lumea rromilor.
- Un elev rrom:** Dom' profesor, ne spuneți ceva și despre magia la rromi? Mama mea ghicește, dar are și daru' de prezicătoare... (animație)
- Marcel Toboșaru:** Desigur, sunt și multe povești: magia neagră, magia albă, prezicătoare, vrăjitoare, ghicitoare, descântecul, blestemul. Unele sunt povești, altele ocupații pentru un câștig.
- Un elev:** Dom' profesor, ce-i blestemul?
- Marcel Toboșaru:** Blestemul este rostit doar de către femei. Ea este purtătoarea tăriei și magiei blestemului. El se face cu voce tare, ca să fie auzit de către mai mulți membri ai comunității, și mai ales de către cel blestemat.
- Un elev:** Bunica mea a pățit-o odată: cel blestemat a întors pe loc blestemul.
- Marcel Toboșaru:** Și?
- Elevul:** Și a început o mare gâlceavă țigănească între corturi. (animație)
- Marcel Toboșaru:** Într-adevăr gâlceavă țigănească!
- Un elev rrom:** Domnule profesor noi, rromii, avem eroi?
- Marcel Toboșaru** (ușor încurcat): Eroul nostru este neamul rromilor de pretutindeni.
- Elevul rrom:** Să facem o statuie și să o numim Eroul necunoscut al rromilor de pretutindeni! (animație, aplauze)
- Marcel Toboșaru:** O idee excelentă, am să o transmit oficialităților.
- Elevul rrom:** Da, dar unde o amplasăm? Eu zic s-o amplasăm în toată lumea unde există rromi. (animație, aplauze; clopoțelul)
- Marcel Toboșaru:** Interesant! Dacă nu mai sunt întrebări, vă mulțumesc și vă doresc un an școlar excepțional! (animație)
- Anton:** Domnule profesor, vă mulțumim și vă mai așteptăm... (aplauze)

TABLOUL III

“Masa Înțeleptului”. Elvira, cu mâna deschisă, pusă pe o coală albă de hârtie. Intră Bulibașa, care privește nedumerit. În planul doi, Grațiela și Eliza privesc, ascultă

Bulibașa: Ce faci nevastă, îți admiri manichiura?

Elvira: Boierule, ființele vii emană în jurul lor o energie pozitivă sau negativă numită Aură.

Bulibașa: Serios?! Sticletele ce aură are?

Elvira: Prietenul tău, Sticletele, are o aură pozitivă, care-ți face bine în taifasurile voastre...

Bulibașa: Deci, Sticletele nu-i toxic?!

Elvira: Îl ghiceam. Aura este cartea deschisă a sufletului.

Bulibașa: Eu ce aură am, nevastă?

Elvira: Pozitivă, dar schimbătoare.

Bulibașa: Schimbătoare?!

Elvira: De când eram copii aura ta m-a atras...

Bulibașa: Auzi Franț! Și după atâți ani nu s-a consumat energia din aura mea?

Elvira: Te-am tratat...

Bulibașa: M-ai tratat?!

Elvira: Toată viața, de când erai copil...

Bulibașa: Hai că-mi dau bice până-mi sar cizmele din picioare! Auzi, nevastă, am fost sau sunt bolnav? Sunt chiar pe moarte și eu nu știu?!

Elvira: Ți-am ținut mereu sufletul senin, care întărește aura, energia pozitivă a corpului.

Bulibașa: Și cum mi-ai tratat sufletul?

Elvira: Ți-am dat mereu din energia mea când aveai nevoie. Îți făceam masaj, mai ales atunci când erai nervos, pripit, și aveai dureri, mai ales ficatul, care le depozitează pe toate. Apoi am avut grijă ca să nu lipsească din viața ta focul, care te încarcă cu energia cerului. (privește cerul; intră dansatoarele care execută într-un mod halucinant, de vis, dansul focului; dansatoarele se retrag în fugă; cei doi se trezesc din vis) Iar cortul îți dă siguranța spațiului, a Universului. (arată cu mișcări largi ale mâinilor)

Bulibașa: Și castelul?!

Elvira: Castelu'? Un moft țigănesc care te inhibă, te golește de energia pozitivă și-ți face o aură îmbâcsită de gânduri negre, de necazuri.

Bulibașa: Și ce tratamente ai mai experimentat pe mine?

Elvira: Păi... fără să observi, te-am dezbrăcat de tot ce era prea roșu aprins, care favorizează o fire impulsivă, nervoasă, uneori nesăbuită.

Bulibașa: Și m-ai îmbrăcat (se uită la îmbrăcăminte) în galben și...

Elvira: Galbenul înseamnă optimism, înțelepciune. Așa trebuie să fie un bulibașa!

Bulibașa: De ce nu mi-ai luat și biciul?

Elvira: Biciu-i semn de putere, dar nu de birjar... (intră Grațielă și Eliza; râsete)

Bulibașa: A, uite și martori. Cum mi-ai tratat sufletul?

Elvira: Cam greu. Deportarea la Bug ți-a lăsat o... cicatrice pe sufletul de copil. L-am tratat și pansat tot timpul, cu dragostea copiilor, nepoților și a țiganilor.

Bulibașa: Fetelor, sunt treaz? (râsete)

Grațielă: Treaz, bunicule! Și tratabil! (râsete)

Elvira: Tot pentru suflet, în cort, ți-am păstrat biblioteca cu cărți alese, rămase de la Marele Geambaș.

N-a citit tot neamul nostru țigănesc cât ai citit tu, Boierule. Afară de Marele Geambaș. Pe unele le-am citit și eu, chiar dacă doar titlul și autorul... (râsete)

Bulibașa: Auzi nevastă, luleaua...?

Elvira: Ți-am lăsat-o. E semn de bărbăție! Dar fumezi la rece...

Bulibașa (către fete): Auziți? Voi știți, că eu nu mai știu cine sunt... (râsete)

Elvira: Luleaua, încet-încet am înlocuit-o cu trabucu' de Havana. Una, două pe zi, ca boieru... (râsete)

Bulibașa: Auzi nevastă, și romul face parte din tratament?

Elvira: Da...

Bulibașa: Atunci, eu, în fond, cine sunt?

Elvira (ia coșul cu trandafiri și începe să danseze pe melodia "Mama mea e florăreasă". Frumosule, un trandafir pentru prințesa ta. (fetele nu înțeleg nimic)

Bulibașa (intră în joc): Frumoasă florăreasă, îți iau tot coșul pentru prințesa mea, care a fost aleasă Mis Piranda!

Elvira: Frumosule, ai uitat să mă inviți la dans. (Bulibașa o invită la dans pe melodia "Mama mea e florăreasă"; se opresc; fetele aplaudă)

Bulibașa: A fost odată ca-n poveste, când ai fost Mis Piranda...

Elvira: Și tu... bunicule, erai cel mai chipeș flăcău care m-a invitat la dans și... și m-ai cerut de nevastă. (visând) Mis Piranda...

Eliza: Acum sunteți Mis Bunica! (râsete)

Bulibașa: Bravo, Mis Bunica...!

Elvira: Sunt chiar așa de bătrână?! (râsete) Ia să vă privesc mai cu atenție.

Grațielă: Pojar, brâncă?

Elvira: Vă priveam aura...

Grațielă: Aura?! Și?

Elvira: Grațierea, te așteaptă mari evenimente personale. Să eviți eșarfele cu portocaliu închis, pentru că-ți dă stări de mândrie, dar și de vanitate. În schimb galbenul îți dă stări de echilibru și înțelepciune...

Grațierea: Urgent îmi revăd garderoba, arunc sau donez tot ce nu... (râsete)

Elvira: Ție, Eliza, albastrul puternic îți dă o stare de echilibru. Să nu-ți lipsească un inel, un talisman cu cobalt. Evită albastrul palid, care arată o tendință către singurătate. Amândouă să purtați și verde, dă armonie și calm sufletesc.

Bulibașa: Hai că ne-ai făcut adevărate sorcove! (râsete)

Elvira: Evitați violetul puternic, ca și roșul puternic. Vă dă neliniște, o stare nervoasă, impulsivă.

Bulibașa: Sorcova, vesela...!

Elvira: Un profesor trebuie să fie un model, mai ales o femeie...

Bulibașa: Nevastă, (se uită cum este îmbrăcat) ne-ai stricat ziua și garderoba cu aura și culorile tale!

Elvira: V-am dat, gratuit, doar un ghid pentru sănătate...! (râsete, fetele aplaudă)

Bulibașa (se uită într-un ziar de pe masă): Auzi, nevastă, cu aura și curcubeul culorilor tale nu poți opri asteroidul ucigaș care se îndreaptă către Pământ?

Elvira (cu importanță): Când are loc întâlnirea?

Bulibașa (se uită în ziar): Pe 24 septembrie 2182...

Elvira (tot cu importanță): Nu-i prea mare grabă. Dar mă gândesc și-l deturnez, cu un blestem de-o săptămână, în haosul Cosmic ! (râsete)

Bulibașa (sună telefonul): Alo! Am onoarea, domnule Primar, vă ascult. S-au înmulțit iar căruțele cu țigani pe străzile principale ale orașului. Domnule Primar, n-o să mai circule nici cu dricul! Glumesc... Profit să vă aduc aminte de halele părăsite, pentru a organiza ateliere cu vechile meserii ale rromilor. Vă mulțumesc, le preiau personal. Am onoarea! Coană Mare, toți gagiii să vină imediat la mine: acțiunea căruța!

Elvira: Vezi, Boierule, vroiai să mă ocup de pietroui' ăla care dă peste noi peste vreo 200 de ani? Cei cu mercedesurile ce fac?

Bulibașa: Toți pe coada măturii! (râsete)

Elvira: Boierule, întârzii la întâlnirea cu oficialitățile!

Bulibașa: Gata, gata, am plecat! (iese însoțit de Elvira)

Grațierea (se uită la ceas): Mai avem puțin timp, întârziiem la școală! Totuși, domnișoară, dacă în altă viață ai fost țigancă, trebuie să știi să ghicești. (Eliza îi ia mână, se uită în palmă) La ce te uiți așa de...

Eliza: Păi, în afara liniilor vieții din palmă, caut și locul planetelor în palma ta. În palmă sunt linii cu semne astrale...

Grațierea: Dacă te aude mătușa Elvira... (care apare în planul doi și ascultă discuția)